1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 40.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.85, buiten Assen franco per post *f* 2,00.

ZATURDAG 19 MEI.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen doen te weten,

dat de vorderingen, die ten laste der Gemeente wegens leverantien en werkzaamheden over 1854 alnog mogten bestaan, den 1 Julij aanstaande zullen zijn verjaard, zoodat de belanghebbenden, ter voorkoming van schade, uiterlijk den 30 Junij eerstkomende hunne rekeningen ter Secretarie zullen hebben inteleveren.

Assen, 16 April 1855.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

DRENTHE. SPOORWEG. KANALEN.

In ons no. 26 bespraken wij de genoegzaam algeheele uitsluiting van de Provincie Drenthe van den spoorweg in de Noordelijke Provincien des Rijks, waarvoor de voorloopige concessie aan de heeren *van Heemstra c. s.* is verleend; wij hebben sedert over dat onderwerp gezwegen, hopende, dat de pogingen, die werden aangewend, om eene verandering van de aanvankelijk gekozene rigting te verkrijgen, met een gewenschten uitslag zouden worden bekroond. Deze hoop is nog niet verwezenlijkt, en er bestaat voorshands nog niet veel reden, om te verwachten, dat zulks in het vervolg zal plaats hebben.

Het is dus zeer mogelijk, dat Drenthe genoegzaam buiten de spoorweg-verbinding zal worden gelaten; en wat staat haar in dat geval te doen? Zij moet trachten, zooveel immer mogelijk, andere communicatie-middelen te openen met de naburige Provincien of de bestaande te verbeteren, ten einde daardoor het gemis van een spoorweg zooveel mogelijk te vergoeden; het is haar belang in het Noord-oosten eene communicatie daar te stellen met de stad en de Provincie Groningen, en in het Zuid-westen de gemeenschap met Overijssel en de Zuiderzee te verbeteren.

Voor eene communicatie met de stad en de Provincie Groningen is het kanaal van Assen naar Groningen ontworpen, waarvoor reeds *f* 300.000 aan subsidie is toegestaan, makende bijna twee derde uit van de gezamenlijke kosten, waarop de uitvoering is geraamd; reikhalzend wordt er naar uitgezien, dat de aangevraagde concessie worde verleend; naar men verneemt, zou dezelve reeds verleend zijn, zoo niet de heer de *Quartel* te Assen een nieuw en minder kostbaar plan had ontworpen, dat wel den bijval van deskundigen mogt verwerven, doch een nieuw onderzoek noodzakelijk maakte. Wij hopen spoedig in staat gesteld te worden, onze lezers meer in de bijzonderheden met dit belangrijke plan bekend te maken. Intusschen vernemen wij, dat men weldra het verleenen der concessie kan te gemoet zien.

Dan echter blijft er nog éene zwarigheid over. Zal men de ontbrekende *f* 180.000 kunnen bekomen?

Wij durven hieraan bijna niet twijfelen.

Zelden toch zal men voor eene onderneming, die *f* 480.000 moet kosten, *f* 300.000 subsidie bekomen, zonder daarvoor een cent rente of restitutie te behoeven te geven, terwijl bovendien de onderneming zelve niet geheel en al onvoordeelig *kan* zijn. Het nieuwe kanaal zal de wateren van de welvarende provincie Groningen verbinden met die in Drenthe en Overijssel en wijders met de Zuiderzee. In dat gedeelte van het jaar, wanneer de vaart langs de wadden onveilig wordt, zal de gemeenschap van Groningen met de andere Provincien langs dit kanaal plaats hebben; het nieuwe kanaal voorziet in eene behoefte, en, omdat het zulks doet, zal ook gevaar langs hetzelve plaats hebben. Wij gelooven dan ook, dat buiten twijfel dit kanaal wel zoovele afvaarts- en sluisgelden zal opleveren, dat de renten van *f* 180,000 en het onderhoud daaruit ruim zullen kunnen bestreden worden.

Wij hopen, dat onze kapitalisten dit zullen inzien en hunne kapitalen niet aan deze zoo nuttige onderneming zullen onttrekken.

Mogt dit onverhoopt het geval zijn, wij gelooven, dat het dan voor een der subsidiërende besturen, behalve dat van Assen, of voor allen gezamelijk grootelijks zaak zou zijn, om de uitvoering op zich te nemen, ten einde de voorkomen, dat de onderneming achter wege bleef.

En hoe is het met de voorgenomen verbetering van het Meppeler diep, de communicatie van Drenthe met Overijssel en de Zuiderzee?

Het is nu bijna twee jaren geleden, dat onze Staten het krachtvolle besluit namen, om deze verbetering voor rekening der Provincie te nemen; men dacht toen, dat de zaak spoedig voortgang zou hebben, daar van zijde der Hooge Regering een subsidie was toegezegd, en hiermede de benoodigde fondsen waren aangewezen, en bovendien het nuttige, ja noodzakelijke der verbetering algemeen erkend was.

Waarom blijft de uitvoering achterwege?

Wij weten het niet.

De zaak schijnt al zeer spoedig in eene zoete dommeling geraakt te zijn, waaruit ze voor een oogenblik is opgewekt, toen de Minister over de plannen van openbare werken, en dus ook over dit werk, aan den Koning moest rapporteren. Sedert is de zaak weder slapende en is op weg, om den slaap der vergetelijkheid te slapen.

Het is te betreuren, dat eene zaak, van zooveel gewigt voor Drenthe, zoo weinig ondersteuning en belangstelling ondervindt.

Of zou van zijde van Overijssel de uitvoering tegengewerkt worden?

Hoe dit zij, de aanstaande Staten-vergadering zal zeker meerder licht over deze zaak verspreiden en de Staten zullen gewis geen middel onbeproefd laten, om aan hun eenmaal genomen besluit uitvoering te verzekeren.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

18 *Mei.*

De publieke aandacht keert zich thans van Duitschland naar Engeland. Te Weenen is weder een onbloedig bedrijf van het Oostersche drama afgespeeld — een bedrijf, dat echter voor de meeste toehoorders geene verrassende uitkomst opleverde. Om die te vermoeden, moest men ook betere gedachten hebben gekoesterd van de ernstige begeerte naar vrede, die de onderhandelaars bezielde — moest men minder vertrouwen hebben gesteld in den ernst van Alexander's betuiging: „ik zal de staatkunde van Peter de Groote en Catharina in eere houden en volgen!"

Als het Westen zegt: „Rusland's verzwakking, dat is Rusland's vernedering, is de voorwaarde, waarop wij in 't Europeesch Staatsverbond onze plaats kunnen behouden," en als het Westen die plaats *wil* behouden, ten koste van goed en bloed, dan houde Europa zich op het ergste voorbereid — dan zal het gekletter der wapenen en de donder des geschuts spoedig overal worden gehoord, en dan zal, ook de arm der onaanzienlijken, der zwakken worden geprest, om zich mede, ten gunste van dezen of genen, op te heffen in den strijd.

Inderdaad — de toekomst is donker, en hij, die met al de scherpzinnigheid, die den kortzigtigen sterveling dikwijls wordt geschonken, de kansen van oorlog en vrede berekent, werpt den olijftak weg en grijpt tot zelfverdediging het zwaard. Engeland en Frankrijk — zij hebben het (altijd menschelijker wijze gesproken, want onze lezers weten, wij vergeten nooit bij het schrijven onzer politieke beschouwingen, dat er Een is, Wiens hand het geschreven woord, al is het ook bekrachtigd door den grootsten Monarch der aarde, te niet doet, alsof het nooit ware geschreven geweest, die de krachtigste vuist magteloos maakt en de beraadslagingen der Koningen leidt naar Zijn wil) — zij hebben het in de magt, om den oorlogsfakkel overal te ontsteken — zij hebben het vermogen om te vragen en antwoord te eischen op de vraag: „zijt gij met of tegen ons!"

En dan is het gevaarlijk oogenblik voor Europa gekomen. Dan vangt welligt een worstelstrijd aan, waarvan het einde niet is te voorzien.

Mogt het in den raad des Eeuwigen, die uit den Hoogen al dat woelen der menschenkinderen aanziet en weet, hoezeer dat millioenen onschuldigen en weerloozen verontrust en beangst, besloten zijn, dat zulk een oogenblik niet kome en spoedig alle vrees verdwijne voor den blijden kreet, die door Europa klinkt: „vrede, vrede!"

Naar Engeland — zeiden wij — keert zich de algemeene aandacht, en teregt. Men luistert, wat daar geschiedt in en buiten het Parlement. Daar buiten vinden wij eene zeer misnoegde Natie, die, verleid door de snoevende taal harer magthebbende woordvoerders, in overmoed des harten sprak: „*dat* zullen wij doen en *dan* zullen wij dat doen," en zij deed niets. Zij bragt op een snipper van Ruslands onmetelijk gebied, een dapper leger ten grave, en geheel Europa, dat, genoodigd of ongenoodigd, die uitvaart beschouwde, zeide mompelend of luide: „Engeland zelf heeft het droevig afgelegd."

Dat hoorde Albion en werd in gramschap ontstoken. De Natie, die gaf wat men vroeg tot Ruslands kastijding, die gevoelt, dat zij nog — doet het nood — veel meer kan geven, wil niet vergeefs goed en bloed hebben verspild. Hare wraak op Rusland doet grooter eischen, naar mate zij meer teleurstelling ondervond, maar hare wraak zal ook nog eene andere treffen — eene, die haar nader is en die vroeger haar trots was — eene, waarop zij geheel de wereld plagt te wijzen met de woorden: „onze edelsten zijn ook de besten!" De aristocratie, tot heden de Regentes van Groot-Brittanje, die de *zorg* heeft, maar ook het *loon*, — de aristocratie, die verraden heeft, dat de lof, haar steeds gegeven, een roof was te achten, dat zij niet is, die ze in de oogen des Volks scheen te zijn, die zelfs geen medelijden toonde met de ellende, waarin zij Engelands kinderen bragt — de aristocratie zal voortaan niet *alleen* staan aan het roer van Staat, maar zal er naast zich zien uit de burgerij, mannen van aanzien en talent, mannen, die hunne kracht door inspanning hebben ontwikkeld, en die kracht, door de ondervinding geijkt, aan het Vaderland ten beste willen geven.

Daarheen strekt zich het verlangen der Natie, door droefheid en gekrenkte eerzucht versterkt, uit, en de worsteling, die zij buiten de grenzen tegen den Noordschen kolossus voert, moge hevig zijn — de strijd tegen de binnenlandsche magt, die zij wil kortwieken, zal, al is het onder andere vormen en met andere wapenen, ook zeer bitter en van groote gevolgen kunnen wezen.

Zijn echter al de Engelschen het éens in hun afkeurend oordeel over het Ministerie, het doel dat zij beoogen en de openbaarmaking van dat vonnis, is niet hetzelfde.

Er zijn die vrede wenschen, als die kan verkregen worden, zonder wezenlijke krenking van Engelands eer. 't Zijn de Brigthen en de Cobden's, de Greys en de Gibson's. Wat Palmerston voor Ellenbourough en Layard te weinig heet, — dat is hij voor dezulken nog te veel, namelijk: oorlogsman. Zij meenen dat Rusland genoeg toegaf, tot bevordering van Albion's belang, maar een Layard en de zijnen denken anders In hun oog is Palmerston versleten en wordt er een ander hoofd en eene andere hand vereischt, om Rusland tot rede te brengen. „Zonder de magtsverzwakking van den Noordschen kolossus geen vrede!" roepen zij, en Palmerston zegt hetzelfde, ja, hij durft zelfs verkondigen: „zonder Rusland's vernedering verliezen Engeland en Frankrijk hun gezag in Europa," maar het baat hem niet, die geestdrift en die bekentenis, die den moed des noods tot wanhoop moet opsporen, want de oorlogs-partij, het driftige, jonge Engeland, antwoordt hem: „gij hebt onze verwachting te leur gesteld. Wees voortaan figurant op het staats-tooneel, of begeef u vrijwillig onder de toeschouwers!"

En wat doet Palmerston in dit politieke noodweer?

Hij luistert, antwoordt op verwijt bedaard — op raadgeving beleefd en — belooft veel. Hij bekoelt daardoor de drift zijner bestrijders en wint bij de gematigden.

Wie zal, is de vraag van dezen, in zijne plaats staan. Kunnen de Layard's *doen* wat zij *willen*? Zouden zij ook gevaarlijke proefnemingen wagen met 's Lands materiële kracht? Maar van den anderen kant: „maakt de wensch naar vrede de Brighten en de Cobdens ook te zwak? Zouden zij, tot bevrediging van dien wensch, de Nationale eer ook te klein achten?" Palmerston is Russen-hater genoeg. In dat opzigt is er dus bij eene ruil niet te winnen, maar is er niet veel kans om met anderen te verliezen in berekening en wijze bedachtzaamheid? De beste stuurlui staan gewoonlijk aan wal. Zoodanige beschouwingen en bepeinzingen matigen bij het bedaarde gedeelte des Engelschen volks de verontwaardiging over zooveel wanorde en zorgeloosheid, als de Engelsche Ministers ontegenzeggelijk aan den dag legden en Palmerston is waarlijk nog niet „verbruikt" genoeg, om niet door hier toe te geven en dáár groote woorden te spreken, om hier te vleijen en dáár hoogheid te toonen, eene hoogheid, zich grondende op Groot-Bittanje's magt, zich te handhaven op het standpunt 't welk hij thans inneemt.

De Engelsche Natie wil, langs wettigen weg, een einde maken aan de alleenheerschappij van de aristocratie, van de familie-regering. Hare leus is niet: „weg met de aristocratie!" maar zij wil ook van de kundigste, de verlichtste burgers aan het roer van staat plaatsen. omdat de koers van het schip niet met vaste hand werd geregeld, omdat er voor de toekomst, voor de bemanning niet behoorlijk was gezorgd.

Dit bleek reeds bij de discussien over de motie van Lord Ellenbourough, in het Hoogerhuis gehouden en tot strekking hebbende eene verandering van de staatkunde der Regering.

Het gevolg dezer motie was niet gunstig vooor de oppositie. Zij werd verworpen met 181 tegen 71 stemmen.

De Minister van oorlog, Lord Panmure, heeft den spreker beantwoord. Hij zag in de motie een list, om zekere partij op het regerings-kussen te brengen, maar hij zag in de motie niet de uitdrukking van de opinie der Natie. Hij wierp van zich af de verantwoordelijkheid van de rampen, die het Engelsche leger in de Krim troffen, eene verantwoordelijkheid die gedragen moest worden door den veertig-jarigen vrede.

(Een vreemd adres voor het verontwaardigde volk!)

Ook andere sprekers sprongen voor de motie in de bres, en wel Lord Derby het vurigst. Op het gezegde van den Oorlogs-minister, dat de tory's in der tijd het bestuur niet hadden durven aanvaarden, antwoordde hij: „Ik ben daartoe gereed!"

Dat antwoord verraadt moed. Of Lord Derby echter zou kunnen doen wat het Volk wil, moest later blijken.

De aandacht der geheele wereld is nu gevestigd op het lot, dat de motie van de heeren Layard en Gibson zal wedervaren. Dan wordt de groote Parlementaire bataille geleverd!

Hooren wij ten slotte wat de *Times* over de groote kwestie: *oorlog* of *vrede*, zegt:

„Het schijnt dat onze staatslieden tot een overdreven en onverklaarbaar verlangen naar vrede zijn gekomen. Zij, die verleden jaar niets in den mond hadden dan de vernedering van Rusland, de beperking van deszelfs magt, de inname zijner vestingen, de vrije vaart op den Donau en door de Dardanellen, de verdrijving der Russen uit de Caucasische streken, en die zich al zeer gematigd rekenden, wijl zij tegen Rusland niet de vaan ontrolden van alle nationale gevoelens, die het heeft uitgebluscht, zouden zich nu bijna tevreden stellen met het *statu quo ante bellum* en eene zuivere nominale beperking der Russische vloot in de Zwarte zee. Het publiek is nog niet goed bekend met de redenen, die men aanvoert voor deze laffe staatkunde; maar wij meenen ze in de volgende bewoordingen te kunnen zamenvatten:

„Men zegt, dat alle aan Rusland op te leggen beperkende voorwaarden nutteloos zouden zijn, omdat Frankrijk en Engeland, zoo zij vereenigd blijven, hun wil kunnen doen eerbiedigen, en wijl, zoo zij zich van elkander afscheiden, de aan Rusland opgelegde voorwaarden alle kracht zouden verliezen. Men voegt er bij, dat Rusland van den zeekant ontoegankelijk is, en dat de gebreken van ons krijgswezen niet toelaten het te land aan te vallen.

„Door dit alles straalt echter de vrees heen, dat, zoo de oorlog voortduurt, de geest van onderzoek zich meer vergewist en tot uitkomsten leidt, die alles behalve gunstig zouden zijn voor de coterie, die over het leger beschikt. Het eerste argument zou dan alleen juist zijn, als het sluiten van een weinig of niet vereerenden vrede Rusland niet versterkte en Engeland en Frankrijk niet verzwakte. Maar zou zulk een vrede niet de verhouding der respective krachten der oorlogvoerende Mogendheden veranderen? De naam is een groot beginsel van kracht, en men offert dien niet zonder schade op. Er ware geen Duitsch hof waar men Ruslands zegepraal niet zoude bezingen. De Koning van Pruissen zou zijn stedehouder worden, Zweden en Denemarken alle hoop op onafhankelijkheid verliezen. Oostenrijk, uitgeput door het onderhouden van een talrijk leger, zou alles aanwenden om door onderwerping den opgewekten toorn te doen bedaren. Wij behoeven niet te zeggen wat van Turkije zou worden. Wij zouden den ramp slechts verhaast hebben, dien wij in 1854 wilden voorkomen, en de opinie van geheel Azie tot aan de grenzen van China ware geschokt. De legers van Frankrijk en Engeland zouden met onvruchtbare laauweren naar hunne haardsteden terugkeeren, en de wederkeerige verwijtingen, die het gevolg zijn eener nederlaag, zouden zich weldra doen hooren en de oude veete verlevendigen. Men zou de voordeelen van een verbond verliezen, dat alléén tegen alle moeijelijkheden des oorlogs opweegt. Wij hebben tot op den huidigen dag geen ongeluk ondervonden, dat wij niet kunnen toeschrijven aan het gering doorzigt onzer politiek of aan de gebreken in ons bestuur. In beide zaken moet volstrekt voorzien worden, en om daartoe te geraken, wordt voor ons de prikkeling van den

oorlog vereischt. Wij zouden in vredestijd nooit kunnen verbeteren al wat verbetering verdert. In den oorlog kunnen wij tevens ons punt van aanval kiezen, en moet de vijand zich noodwendig bij verdediging bepalen. Onze geldmiddelen hebben niet geleden: de zijne zijn uitgeput; onze handel is vrij, de zijne is vernietigd. Wij hebben opstand noch burgerkrijg. Polen, Georgie noch Mingrelie te vreezen. Zoo Pruissen en Oostenrijk zich niet aan onze zijde scharen, kunnen wij hen toonen, dat wij het buiten hen kunnen afdoen. Het ware bovendien eene dwaling te gelooven, dat de vrede de misslagen van het verledene zou doen vergeten; men kan ze in den oorlog vergeten, maar eene schandelijke vrede zou de herinnering er van vereeuwigen."

De jongste tijdingen nopens het vredeswerk melden, dat Engeland en Frankrijk kortweg alle nog hangende voorstellen, tot de Turksche incluis, hebben verworpen. De vredes-tafel is dus inderdaad eene *table rase*, en overal klinkt het: *oorlog, oorlog!*

Onder de dwaze geruchten, waarmeê men het dagbladlezend publiek nog lang vielt, was er een, dat alle couranten van de grootste tot de kleinste doorliep, luidende: „Oostenrijk zal de Donau-Vorstendommen, als aandeel van den buit, waarop het Westen hoopt, worden toegedeeld, en dan zal Oostenrijk onmiddelijk tegen Rusland te velde trekken.

„Dus eerst het loon des verraads?" zou Rusland zeggen.

Neen, hoewel wij dien naam nog niet aan zoodanige bedeeling geven, gelooven wij toch niet, dat Oostenrijk zijne hulp aan het Westen op zulk eene wijze zal verkoopen.

Uit de Krim belangrijk nieuws; trouwens belangrijk mag het toch heeten, dat uit de veste, die volgens de berigten der eerste Meidagen hoe langer zoo meer in benaauwdheid werd gebragt, zoodat men elk oogenblik een storm wachtte, nu *drie nachten* achtereen hevige uitvallen op de positien der Engelschen werden ondernomen.

Wat Raglan daarvan vertelt, behoeven wij eigenlijk aan onze steeds oplettende lezers niet te verhalen. Raglan zingt het bekende liedje: „de vijanden werden met groot verlies teruggedreven."

Het stambock van 't leger der geällieerden zou, als het voor ons open lag, wel iets anders verklappen!

Overigens wacht men vooreerst geen beslissend feit uit de Krim. Middelerwijl berekent men, hoe groot de magt is, die het Westen tegen Sebastopol of tegen een Russisch leger in de Krim kan laten ageren. Zij zou bestaan uit 150,000 man. Een ander geeft de som, door het laatste bombardement verslonden, en stelt die op 3 millioen guldens aan buskruid, bommen en granaten.

Koningin Victoria zal in Augustus een uitstapje maken naar Parijs en aldaar dan 14 dagen vertoeven.

Wij zeggen dit lang genoeg vooruit, ten einde van die reis nog veel pleizier te hebben, voor zij wordt uitgevoerd. Nu zal het zijn: „Victoria gaat niet" — dan: „zij gaat al." Men zal zijn oordeel met redenen omkleeden, en ten slotte zullen al de wél onderrigte dagbladen, die zich met Victoria's uitstapje gemoedelijk *bezig* hielden, haar een reiswijzer gaven, haar tot geleiders dienden, den tijd harer verlofpas bepaalden, dien, bleek het noodig, allerbeleefdst verlengden, haar het afscheid aan Frankrijks kust en het welkom aan Engeland's krijtbergen toeriepen en dat alles deden voor dat Groot-Brittanje's koningin aan boord ging, op nieuw en dikwijls de bewijzen hebben geleverd, dat zij veel liever hunne berigten aldus moesten beginnen: „gewoonlijk slecht ingelichte lieden meenen te mogen verzekeren" enz. enz. Tusschen Junij en Augustus — welk eene tijdsruimte in dezen tijd, nu groote gebeurtenissen stoomend elkander opvolgen, gebeurtenissen die de plannen van duizenden, zoowel in hoogheid als in laagheid geplaatst, wijzigen of geheel verijdelen.

Als Victoria in Augustus Parijs hoopt te zien, herinnere zij zich, dat zooveel weeling en strijd, als waaraan wij deel nemen of waarvan wij getuige zijn, tot ernst noopt, en vooral bedachtzaamheid raadt in het ontwerpen van plannen. Men mag zorg hebben voor de toekomst, zoowel voor eene vermoedelijk blijde als vermoedelijk treurige, maar men zij noch te zeer verheugd, noch te erg beangst; hoeveel kan verkeeren eer de tijd daar is, voor welken wij beefden of die ons geluk beloofde.

Van de reis van Napoleon III naar de Krim wordt weinig meer gesproken, terwijl ook niemand zich bemoeit met de Keizerlijke bagage, die reeds te Constantinopel is aangekomen. De schriftgeleerden, die de meeste ergernis voorzagen van de tegenwoordigheid der gekroonde Spaansche schoone, wijl zij vreesden, dat de zwakke Sultan weder eene hoffelijkheid jegens de Christenen zou in acht nemen, waartoe de Koran geen verlof geeft, zijn verheugd met het *uitstel* van 's Keizers reis, en wenschen dat het komt tot *afstel*. Hoe zouden zij zelfs het oogenblik zegenen, waarop zij den laatsten Engelschman en Franschman scheep zagen gaan en hoe hartelijk hun toewenschen: goede reis, spoedige overkomst en wel te huis! Mogten wij elkanderen — hier nooit wederzien!"

Het blij-eindigend verbannings en begenadigings-drama, onlangs te Constantinopel gedurende de afwezigheid van den Engelschen gezant gespeeld, blijft veel meer het onderwerp der Turksche nieuwsgierigheid, dan de woordelijke inhoud der Weener-protocollen. Daar zat nog iets tooverachtigs, fantastisch in, en dat vervrolijkte den Turk in dezen zoo akelig prozaischen tijd. Het Westen wil alles weten en hooren en wederhooren en dan beslissen — het Oosten houdt meer van een „changement de vue." Elk oogenblik „een ander stuk!" maar geen wapengekletter of kanongebulder. Liever de koord en de zak. Opkomen en verdwijnen in een nacht gelijk de paddestoel, dat behaagt den Muzelman. Alles vooraf openbaar te maken, is de doodsteek voor elke soort van verrassing. Dat bevalt den Turk nooit.

En hoe zal die Minister-verdwijning en weder-verschijning de groot- en klein- heerlijke Harems hebben vervrolijkt!

Redschid, de ex-Minister van Buitenlandsche Zaken, gaat naar Weenen ter conferentie. En daar is geen inkt, geen pen, geen strookje papier meer ter tafel!

Wat niet is, kan komen, en Redschid kan te Constantinopel worden gemist.

Onder de goede tijdingen, die te Constantinopel circuleerden, was deze de voornaamste: Canrobert vroeg aan Keizer Napoleon of hij versterking mogt trekken uit het Fransche kamp bij de Turksche hoofdstad. Toegestaan.

Hoe meer nu Canrobert roept, zooveel te vrijer wordt het den schriftgeleerden om 't hart.

Brak het kamp maar geheel op naar de Krim!

Op 15 jl. had de plegtige opening plaats der wereld-tentoonstelling te Parijs. Dat geschiedde met groote pracht, eene pracht sedert Napoleon's komst tot den Troon niet gezien. De Keizer reed in eene staatsie-koets, getrokken door acht paarden, werd aan het paleis der industrie verwelkomd en toegesproken door zijn Neef Prins Napoleon en beantwoordde diens rede met weinige woorden.

„Dat antwoord *zal* een sterk sprekende politieke kleur hebben," zoo luidde de voorspelling van velen, die steeds zoo bijzonder goed ingelicht zijn, en dat antwoord beteekende, uit een staatkundig oogpunt beschouwd, niets.

Onlangs hebben wij gemeld, dat de kloosterwet door den Sardinischen Senaat was aangenomen. De telegraaf bragt ons die tijding, maar nu blijkt dat niet geheel juist te zijn. De artikelen, die het ontwerp wijzigen, zijn, met goedkeuring der Regering, aangenomen, en nu is men bezig, om het wets-ontwerp met die artikelen in het vereischt verband te brengen.

Wij hebben de zooëvengenoemde telegrafische dépèche zonder eenig voorbehoud verder verteld. Ons dacht, dat zulk een eenvoudig feit toch wel juist zou worden overgeseind. Maar de telegraaf is al zeer weinig te vertrouwen.

In ons laatstvorig nommer hebben wij medegedeeld, dat de Koningin van Spanje het wets-ontwerp tot den verkoop van kerkelijke goederen, door hare naamteekening tot wet maakte en *hoe* zij dat deed.

Die bekrachtiging, althans de wijze waarop die geschiedde, gaf den heer Garcia Lopez aanleiding, om op 5 jl. in de Cortes de Regering daarover te interpelleren.

„De wet — zeide hij — betrekkelijk den verkoop der nationale goederen, is door de Koningin bekrachtigd. Maar het gerucht heeft zich verspreid, dat de Koningin lang geweifeld heeft, deze bekrachtiging te verleenen, en wijl ik openhartig moet zijn, zal ik zeggen, dat men in de eerste plaats den Koning aanwijst onder de raadslieden, die haar noopten tot verzet tegen deze groote en wettige nationale beweging. Ik verzoek dus, dat het gouvernement zich verklare omtrent feiten, die in zoo hooge mate de ongerustheid van het publiek hebben opgewekt."

O'Donnell antwoordde: „Mijn antwoord zal even openhartig zijn als de vraag, en de regering acht zich gelukkig het te kunnen geven. De hier bedoelde geruchten zijn geheel uit de lucht gegrepen, voor zoover de Koningin betreft, die in het minst niet geweifeld heeft, hare goedkeuring te verleenen. (Men begrijpt, dat de Minister, zelfs in 't belang der Koninklijke waardigheid, zoo moest spreken; maar wij durven blijven gelooven, dat het tooneel door ons geschetst, waarheid bevat.) Ik kan hetzelfde zeggen van den Koning, die zich in deze zaak niet gemengd heeft. Omtrent de omgeving der Koningin, kan ik dezelfde verklaring niet afleggen. Ja, er hebben intrigues, stoute intrigues plaats gehad, die wij echter gemakkelijk verijdeld hebben, en die wij voor het vervolg wel zullen weten te beletten." (Blijken van tevredenheid. — Beweging op de banken der regterzijde.)

Telegrafisch berigt.

Parijs, 18 Mei. De *Moniteur* behelst eene dépêche van Generaal Canrobert van den 13 dezer. De Russen hadden twee uitvallen gedaan, doch waren met verlies teruggeslagen. De Franschen zetten de belegeringswerken voort. De stemming der troepen was voortreffelijk.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

De *Arnh. Ct.* deelt een staat mede van de grootte der polder-districten, langs de zuidzijde van de Maas gelegen, met opgave van het aantal bunders, die daarin tijdens de verleden maand nog geïnundeerd waren. Van 8 polders ter grootte van 32860 bunders waren 22600 overstroomd. Zoo is er dan — dus vervolgt zij — geen enkel plekje gronds droog in April 1855, in de vier Maaspolders, in de vereenigde polders van Engelen, Bokhoven, Hedikhuizen en Vlijmen, en in al de polders van de omstreken van 's Hertogenbosch, in April, wanneer men druk diende bezig te zijn met pooten en planten. Lezers in andere streken, wij gelooven dat het u bijna onmogelijk voorkomt, maar wij verzekeren u de juistheid dezer cijfers, en voegen er bij, dat alhoewel in April nog 22000 van de 32000 bunders onder water stonden, het op den huidigen dag weinig beter gesteld is, ja de meeste gronden dit jaar geheel onbekwaam zullen zijn om daarvan eenige vruchten te trekken.

— Men verzekert ons, dat niet alleen prins *Frederik*, maar ook prins *Hendrik*, het voornemen zoude hebben tijdens het aanstaande landhuishoudkundig congres den Bosch te bezoeken.

— Van regeringswege wordt aangekondigd, dat de middelen, gedurende de vier eerste maanden van dit jaar 1855, hebben opgebragt 19 millioenen 251.036 gulden; terwijl de opbrengst, gedurende gelijk tijdsverloop van het vorige jaar 1854, is geweest 18 millioenen 860,436 gulden.

— De *Noordbrabander* meldt uit Tilburg, 12 Mei: „Men verneemt dat de processie van Oirschot, Diessen en environs naar de zoogenaamde Oirschotsche kapel wettig gesupprimeerd is, en de officier van justitie zich te dier plaatse tot onderzoek begeven heeft."

— Van het eiland Beveland zijn den 19 weder 109 personen over Rotterdam naar N. Amerika vertrokken, die deze week nog door 71 landverhuizers zullen gevolgd worden. De landverhuizers worden niet afgeschrikt, ofschoon voor eenige dagen pas de tijding werd ontvangen van het verongelukken van een schip, eenige dagen na het vertrek uit Liverpool, waarbij ook eenige Zeeuwsche landverhuizers omkwamen.

— Blijkens eene officiële opgave heeft de opbrengst der directe en indirecte belastingen over de vier eerste maanden van 1855 bedragen *f* 19.251.036.02½, dat is *f* 390.599.92½ meer dan over gelijk tijdsverloop in 1854, bedragende alstoen *f* 18.860.436.10.

— Door de admiraliteit te Londen zijn jl. Vrijdag eenige prijs gemaakte schepen verkocht, waaronder het galjootschip *Jeanne Marie*, groot 200 tonnen, voor *f* 7.320 en het galjootschip *Vrouw Alida* van 110 tonnen, voor *f* 4.440. Beide schepen behooren in de provincie Groningen te huis, zijnde het eerste te Hoogezand en het tweede te Veendam gebouwd.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft 16 dezer zonder stemming besloten tot de toelating van den heer *de Limpens*, te Maastricht tot lid der Kamer gekozen.

— Te Rotterdam is dezer dagen op de Schiekade gevonden het lijkje van een kind, dat in de eerste dagen van Februarij moet zijn geboren. Of en hoe dat kind om het leven is gebragt, is tot dus ver niet bekend, maar zooveel schijnt zeker, dat de moeder het lijkje tot het einde van Maart in een koffer heeft verborgen gehouden, als wanneer het, om de walgelijke lucht, moest verwijderd worden; daarop is het door midden gesneden, in het geheim gemak geworpen, en vervolgens met een bezem aangedrukt. Die bezem geraakte daarbij van den steel, en het riool daardoor verstopt, 't geen tot de ontdekking heeft aanleiding gegeven. De moeder en haar medepligtige zijn gearresteerd.

Groningen, 17 Mei. In eene op Maandag gehoudene vergadering van den raad der gemeente Nieuwe Pekela is met algemeene stemmen besloten tot den aanleg van eenen grindweg door die gemeente in verbinding met Oude Pekela en Veendam, en aan Burgemeester en Wethouders opgedragen, omtrent de tenuitvoerlegging van dit plan met de besturen van opgenoemde gemeenten in correspondentie te treden. Alzoo is daar weder eene schrede voorwaarts gedaan op den weg van vooruitgang. *Gron. Ct.*

— Wij vernemen dat de heeren concessionarissen van den spoorweg door de noordelijke provinciën des rijks, of liever gezegd van den Frieschen spoorweg, met hunne operatiën zoo verre zijn gevorderd, dat zij op het punt staan de noodige contracten deswege te sluiten. Eén der heeren moet, naar men verzekert, reeds ten die einde naar Parijs vertrokken zijn. *Id.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De moordenaar *Pianori* heeft in den morgen van 14 dezer op *la de Place la Roquette* zijn doodvonnis ondergaan. Hem was den vorigen avond berigt, dat hij moest sterven; die tijding heeft hem niet getroffen. Hij is rustig gebleven, zonder echter te pogchen. Toen men hem den zwarten sluijer over het hoofd hing wilde hij dien weghalen, meenende, dat men dit ter zijner wille deed; toen hem het tegendeel was gemeld heeft hij den sluijer laten hangen. In 't hemd en blootvoets heeft hij in dezen treurigen dosch den kerker verlaten, zonder te luisteren naar de vermaningen van zijn biechtvader. Op het schavot gekomen, riep hij *Leve de Republiek*. De knechten hebben hem belet dien kreet, zoolang hij stond, te herhalen; toch heeft hij het nog gedaan, toen het mes hem reeds boven 't hoofd hing. Dadelijk na dien laatsten kreet viel de bijl en was *Pianori* niet meer.

— De gemeenteraad van Parijs had reeds geruimen tijd geleden ingezien, dat de stad niet bij magte is om voort te gaan met de opoffering haar opgelegd, om in het belang der arbeidende en behoeftige klassen, den prijs van het brood op 40 centimes het kilogramme onveranderd te laten. De schulden, die het gevolg zijn geweest van dien op zich zelven beschouwd hoogst nuttigen maatregel, bedragen naar men zegt niet minder dan 35 milioen. Bij de bestaande onmogelijkheid om op dien voet voort te gaan, heeft de gemeenteraad den prijs van het brood met 5 centimes verhoogd (45 c.); ten einde deze prijsverhooging niet te doen drukken op de behoeftigsten onder de behoeftigen, is tevens besloten dat speciale broodkaartjes, op welke het brood voor 40 c. verkrijgbaar is, zullen kunnen worden uitgedeeld aan dezulken der arbeidende klasse, van welke het zal blijken dat zij geen werk hebben.

— Tusschen de takken Bourbon en Orleans bestaan tegenwoordig vriendschapsbetrekkingen, zoo als die door de voorstanders der fusie volgaarne worden gezien.

— Graaf *Walewski* en de heer *de Persigny* zijn den 13den te Londen aangekomen. Eerstgenoemde keert, naar men verneemt, onmiddelijk naar Parijs terug. Men ziet in Engeland, gelijk reeds gemeld is, in de benoeming van den heer *de Persigny* tot gezant bij het hof van St. James, en van den graaf *Walewski* tot minister van buitenlandsche zaken, eene bepaalde uiting der Fransche regering ten gunste van Polen. Verschillende bladen komen met welgevallen op *Walewski's* afkomst, zijne deelname aan den Poolschen opstand in 1831 en de onderscheiding waarmede hij in den slag bij Grochow streed, terug. Buitendien verhalen de Parijsche correspondenten der Engelsche bladen, dat keizer Napoleon onlangs bij de ontvangst der Poolsche deputatie zich veel belovende woorden heeft laten ontvallen, welke in geen der Fransche bladen zijn opgenomen, en dat hij buitendien eene warmte en opgewektheid aan den dag legde, die sterk afstak bij zijne gewone ingetogenheid en dan ook de Poolsche uitgewekenen met hoop en moed bezielde.

— Den 15 dezer om 1 uur is te Parijs de wereldtentoonstelling plegtig geopend, in 't bijzijn van eene talrijke menigte. Prins *Napoleon*, voorzitter der commissie voor de tentoonstelling, heeft eene toespraak gehouden tot den keizer, die de tentoonstelling geopend had verklaard. *Napoleon III* antwoordde op deze toespraak: „Ik acht mij gelukkig dezen tempel des vredes te hebben geopend, die alle natien eendragtelijk uitnoodigt er binnen te treden." (De door den keizer uitgesprokene rede had geen staatkundig karakter.) Boeit het nijverheidspaleis, hetwelk nu geopend is, de aandacht der geheele beschaafde wereld, in hare soort niet minder belangwekkend is de algemeene tentoonstelling van de voortbrengselen uit het gebied der schoone kunsten van alle volkeren. Daarvoor is, op eenige honderde schreden afstands van het paleis voor de wereldtentoonstelling, een verbazend groot gebouw daargesteld, welks inwendige oppervlakte niet minder dan 13.000 vierkante ellen inneemt. Reeds bevat de catalogus, die nog nader wordt aangevuld, ruim 5000 nommers. De voortbrengselen der Fransche kunst nemen meer dan de helft van den catalogus in, terwijl nog ruim zooveel schilderijen afgewezen als aangenomen zijn. 1831 schilderijen, 663 werken van beeldhouwkunde, 210 gravures, 100 lithograpien en 133 bouwkundige werken zijn door fransche meesters geleverd. Uit Groot-Brittanje vindt men hier niet minder dan 373 schilderijen, 179 standbeelden en statuettes 162 gravures, 33 lithographien en 26 bouwkunstige werken. Belgie leverde 208 schilderijen, waaronder eenige van de voornaamste meesters, 24 standbeelden, 18 gravures, 2 lithograpien en 2 bouwkunstige werken. Pruissen 155 schilderijen en cartons, 38 standbeelden, 44 gravures, 8 lithographien en 1 bouwkunstig werk. Oostenrijk 107 schilderijen, 91 standbeelden, 24 gravures en 15 voortbrengselen van bouwkunst. Nederland leverde 100 schilderijen, 3 standbeelden, 25 gravures en 3 lithographien, terwijl de volksplanting Java ééne schilderij heeft bijgedragen.

ENGELAND.

Wie het langst de ontzaggelijke oorlogskosten zal kunnen goed maken, is onzeker. Zelfs de Engelsche dagbladen zijn het daaromtrent niet eens. Voorloopig trekken de cijfers grootelijks de aandacht. Voor twee jaren was de begrooting van oorlog 16 millioenen 487,000 pd. st., thans 43,665,000 p. In den jare 1853 bedroeg de geheele uitgaaf van het Engelsche bewind, met inbegrip van 27 millioenen renten der staatsschuld, 51 mill.; thans, voor den afloop van het tweede oorlogsjaar, 86.339.000 p. st.

NOORD-AMERIKA.

In de New-Yorksche dagbladen van den 21sten April j.l. leest men het volgende: In het jaar 1852 waren in den staat Maine de gevangenissen en bedelaarsgestichten zoo vol dat er sprake was van het vergrooten dier gebouwen. In dat jaar is door de wetgevende magt van dien staat eene wet gemaakt, die onder bedreiging met strenge straffen verbood alcohol-houdende dranken in kleine hoeveelheden te verkoopen. Ten gevolge van dezen heilzamen maatregel zijn het aantal gepleegde misdaden en wanbedrijven alsmede de armoede in den staat Maine allengs verminderd; en thans, naauwelijks drie jaren na het sluiten der slijterijen zijn de gevangenissen en bedelaarsgestichten van den staat Maine bijkans ledig en heeft de regering besloten het getal derzelve te verminderen. Reeds is dezer dagen te Portland de openbare veiling van twee zoodanige gestichten aangekondigd. — Het voorbeeld van Maine is achtereenvolgens door andere staten der Unie gevolgd; en er zijn nu dertien staten waarin het slijten van sterke dranken verboden is.

— Door het congres zijn dertigduizend dollars verstrekt tot eene proefneming om kameelen en dromedarissen in te voeren tot militair gebruik.

ZWITSERLAND.

De armoede, en daaruit voortvloeijende demoralisatie der lagere volksklassen, neemt in Zwitserland, bijzonder in Bern, op eene inderdaad schrikbarende wijze toe. Geheele gemeenten ten platten lande verspreiden zich als bedelaars in de naburige kantons, waar brandstichting, diefstal en zelfs roofaanvallen aan de orde van den dag zijn. Het ergste daarbij is, dat deze personen niet arbeiden willen, waartoe anders bij het aanleggen van spoorwegen, wel gelegenheid is, en waarbij thans vele Duitschers gebezigd worden.

— In onderscheidene Zwitsersche kantons hebben zich maatschappijen gevormd met het zonderlinge doel, de fraaiste en zwaarste exemplaren hoornvee van oorspronkelijk Zwitsersch ras naar de Parijsche tentoonstelling te zenden! Tot dat einde zijn reeds koeijen tot een prijs van circa 800 fl. aangekocht.

ITALIE

Men heeft verkeerdelijk gemeld, dat de Sardinische senaat zich met de wet betreffende de wet op de kloosters vereenigd had. De stemming van den senaat betrof niet de geheele wet, maar slechts het amendement van de heeren

Collegno en *Desambrois*, waarmede de regering verklaarde zich te kunnen vereenigen. Nu is eene commissie benoemd om de verschillende artikelen van het ontwerp met het aangenomen amendement in overeenstemming te brengen. De voorstellers van het amendement hebben zelven zitting in deze commissie. Het amendement Desambrois erkent het regt van den staat om de opheffing van de monnikenorden te verklaren, maar onder dien verstande, dat de toepassing van dit beginsel en de uitoefening van dat regt geschiede, overeenkomstig de beginselen van regtvaardigheid en met loyauteit, in zooverre dit geen nadeel toebrengt aan de finantien van den staat. De generaal *Collegno* voerde bij dit amendement nog eenige overwegingen aan van finantieelen aard.

— Koning *Lodewijk* van Beijeren is te Rome het voorwerp eener algemeene vereering. Dit is mede het geval van de zijde der aldaar gevestigde kunstenaars, wier werkplaatsen Z. M. niet verzuimt te bezoeken. Op hunne kosten zullen zij den koning een prachtig feest geven, waaraan ook de vreemde gezanten en vele aanzienlijke vreemdelingen deel zullen nemen.

— Volgens een schrijven uit Napels van den 3den dezer, verkeerde de stad op dat tijdstip in eene groote ontsteltenis, ten gevolge van eene uitbarsting van den Vesuvius. Het begin der catastrophe had plaats den 30sten April, nadat reeds door de gidsen in de maand december gewaarschuwd was, dat de berg werkte en eerstdaags eene uitbarsting zou plaats hebben. Het was 's morgens ruim vijf ure. Gloeijende steenen werden twintig ellen hoog in de lucht geslingerd en weldra begon de lava uit den krater te vloeijen. Den volgenden dag, den 1sten Mei, des morgens ten 7 ure, opende zich eensklaps een tweede krater, bijna op de helft van de hoogte, die den tweeden kegel des bergs van den kegel Gautreij scheidt, aldus geheeten, omdat het bij deze opening was, dat een Franschman van dien naam zich vrijwillig in den vulkaan stortte. Op eenigen afstand van dezen krater opende zich een derden vuurmond, en des morgens ten 9½ ure, braakten die drie monden met verbazende kracht de gloeijende lava uit. Binnen 28 uren heeft zij de ruimte van 1 mijl in de vallei van Vitrala doorloopen; ter dikte van 4 tot 5 ellen en eene breedte van 200 ellen. Een oogenblik hebben de omliggende bevolkingen van Portici, Herculanum, Resina, van angst gebeefd, voor dat zij wisten welke rigting de vernielende lava zoude nemen. Zij hadden reeds alles gereed gemaakt, om met hunne kostbaarste voorwerpen te vlugten, bijaldien de lava den weg naar hunne steden zoude nemen. Gelukkig volgt zij den weg, dien zij aflegde in 1830, dat is, zij stort zich zonder schade in de diepe vallei van Vitralla, gelegen aan den voet van den Vesuvius, aan de tegenovergestelde zijde van de stad Napels, alle hinderpalen verbrijzelende en de eiken- en kastanjeboomen, waarmede de vallei is beplant, geheel in vlam zettende. Het was een ontzettend schouwspel, doch schoon door vreesselijkheid. Een sombere nacht zette noch meer majesteit aan dien vreesselijken gloed bij, die de golf van Napels geheel verlichtte en het aanzien had van een vuurklomp van vijf ellen middelijn. De weg van Portici en van Resina, waar de Vesuvius reeds begint, was met vreemdelingen bedekt. De Engelschen deden zich vooral opmerken door hunne koelbloedigheid. Verscheidene hunner hebben tenten op den berg opgeslagen van af het oogenblik dat de uitbarsting begon. Zij hebben stroozakken, levensmiddelen, en zullen den berg niet verlaten voor dat de vulkaan heeft uitgewoed. De broeder des konings, de prins van Aquila, bevond zich van de eerste oogenblikken te paard op den berg, het digtst genaderd bij den krater. De vreemde dames volgden het voorbeeld van den prins van Aquila, en onder deze bemerkte men vooral de gravin de Banneville, echtgenoot van den eersten secretaris der Fransche ambassade. Tot hiertoe heeft men nog geen enkel ongeluk te betreuren.

RUSLAND-TURKIJE.

De tijdingen van het Turksch Aziatiesch leger zijn voldoende. Erzerum wordt in goeden staat van verdediging gebragt, en er wordt een weg daargesteld van Trapezunt tot Erzerum. Het is vooral het gemis aan een goeden weg geweest, dat de toestand van het leger in Azië in den winter zoo jammerlijk heeft doen zijn. Betreffende Perzië is een belangrijk berigt ontvangen. De Khan van Khiva was op aandrang van Rusland met een leger van 30.000 man tegen Perzië opgerukt. Reeds bedreigde hij Meshet, toen een 60tal Turkomannen den Khan, zijne beide zonen, zijn broeder en zijne eerste veldoversten hebben vermoord; het leger is toen uit elkaâr gegaan en Perzië uit een groot gevaar gered. Den 10 April had deze gebeurtenis plaats gegrepen. Hieruit zou blijken, dat Perzië nog geenszins zich met Rusland tegen Turkije verbonden heeft.

— De laatste tijdingen uit Brussa hangen een bedroevend schouwspel op. De stad moet bijna geheel verwoest wezen. De bevolking woont deels onder tenten, deels in barakken, deels onder den blooten hemel. Velen zouden van honger gestorven zijn, indien zij niet door de Europeanen waren geholpen, die minder hebben geleden. De schokken duurden in de laatste dagen der vorige maand nog voort, voornamelijk des nachts en men hoorde nu en dan een dof gedruisch in de rigting van den Olijmpus. De minerale bronnen vloeijen rijkelijker dan vroeger en het water is heeter. Ook zijn eenige nieuwe bronnen ontstaan. Abd-el-Kader bewoont eene barak, ongeveer anderhalf uur van de stad.

ASSEN, 19 Mei.

Wij maken onze lezers opmerkzaam op de algemeene verloting van Boek- en Plaatwerken, welke door den Nederlandschen Boekhandel te Utrecht wordt bijeengebragt en die strekken zal ten voordeele van de noodlijdenden door de overstroomingen. Wij doen dat 1o. met de innige overtuiging, dat, welke offers de menschlievendheid zich reeds heeft getroost, de behoefte deze nog zeer ver blijft overtreffen, en 2o. omdat wij deze verloting een gelukkig gekozen middel achten, om eene aanzienlijke som bij elkander te krijgen. De boekhandelaren hebben reeds 4000, meestal keurig gebonden boeken bijeengebragt en het laat zich aanzien, dat dit cijfer nog aanzienlijk zal vermeerderen. Eene gemakkelijker en minder kostbare wijze om onze ongelukkige landgenooten nog wat toe te voeren, zal vooreerst wel niet gevonden worden.

In weerwil dat dit eene loterij is *zonder nieten* en de waarde van den minsten prijs volgens het programma, 60 cents bedraagt, kost het lot slechts *f* 1. Deze geringe prijs maakt alle aanbeveling overtollig, vooral als men in aanmerking neemt, dat *nu reeds* de volgende premien zijn vastgesteld:

1o. Eene moderne palisander houten Etagère, met keurige, rijk gebonden werken van klassieke Nederlandsche schrijvers ter waarde van ongeveer *f* 60.

2o. Eene kapitale gravure, naar Rembrandt, in moderne lijst, ter waarde van *f* 30.

3o. *Duizend en één Nacht*, Arabische Vertellingen, geïllustreerd en rijk gebonden, ter waarde van *f* 25.

4o. *Vie de Notre Seigneur Jésus Christ*. met 130 fraaije staalplaten, in 2 deelen, rijk gebonden ter waarde van *f* 80.

5o. Woordenboek in 4 talen, door eenige Nederlandsche letterkundigen, in linnen band, ter waarde van *f* 22.

Wij wenschen van harte, dat deze zeer belangrijke onderneming het gevolg hebbe, dat zij verdient, dat zij de kroon zette op al het goede, dat bereids gedaan is en op nieuw ondersteuning brenge in die treurige streken, waar door ijs en water tonnen schats zijn vernietigd.

Denkt niet, dat er genoeg gegeven is, want het verlies zal wel nimmer naauwkeurig te berekenen zijn.

De loten zijn van nu af bij de voornaamste boekhandelaren verkrijgbaar. — Ook de Redactie dezer Courant wil zich gaarne met het aanvragen van loten belasten.

— Den 15 dezer is te Groningen op de groote markt gearresteerd *Abraham Mozes van der Huizen*; vleeschhouwer te Annerveenschekanaal, tegen wien den vorigen dag bereids een bevel tot voorloopige aanhouding was verleend, als verdacht van schapedieverijen. Naar men zegt, moet voor omstreeks 14 dagen door de politie, die denzelfden dag van het voorgevallene was verwittigd, in de woning van dezen *van der Huizen* een onderzoek zijn bewerkstelligd. De toen geblekene bezwaren moeten later aanmerkelijk zijn vermeerderd en aanleiding hebben gegeven tot deze arrestatie. Voor ruim twee jaren is deze zelfde persoon eenige maanden, ook wegens schapedieverij, in arrest geweest, doch toen door het Hof vrijgesproken. Reeds sedert lang werd in zijne buurt over schapedieverijen geklaagd en zelfs in dien geheelen omstreek, was men genoodzaakt met ongerief en schade telkens des nachts de schapen in goed gesloten hokken op te schutten, hetgeen ze soms toch nog niet beveiligde.

— Men verneemt, dat op het adres, door den Raad der gemeente Assen aan Z. M. den Koning ingediend en het verzoek bevattende, dat, indien de concessie, aangevraagd door de heeren *van Heemstra c. s.*, tot aanleg van spoorwegen naar de Hannoversche grenzen definitief wordt verleend, de lijn van Groningen naar Assen daarin mag worden begrepen, aan dien raad is te kennen gegeven, dat het zich niet laat aanzien, dat, zoo de concessie definitief wordt, daarin verandering zal kunnen worden gebragt.

— Op de jaarmarkt, den 14 dezer te Coevorden gehouden, waren aangebragt 200 koeijen en 30 kalveren; de eersten golden van f 50 tot f 100, de laatsten van f 12 tot f 30; de handel was levendig, doch werden de runderen voor eenigzins lagere prijzen verkocht.

— Op de jaarmarkt, den 16 dezer te Peize gehouden, waren aangevoerd 9 paarden, waaronder twee klephengsten, 4 stieren, 177 koeijen en 55 Vriesche schapen. De stieren golden f 36, de koeijen van f 40 tot f 120, de schapen van f 2 tot f 12. Er zijn van 40 tot 50 runderen en van 25 tot 30 schapen verkocht

* **Roswinkel, 15 Mei.** Zondag l.l. maakte de heer Predikant alhier der Gemeente bekend, dat haar vroegere leeraar *Johannes Karsten*, sints 1842 Emeritus-predikant te Westerbork, in den ouderdom van 79 jaren en 5 maanden was overleden. Veelmalen, verzekerde Z.W.Ew., had de overledene met lof van deze gemeente gesproken, en haar als eene der geliefdsten genoemd, alwaar hij als herder en leeraar werkzaam was geweest. Als een bewijs, dat de overledene deze gemeente dan ook niet had vergeten, en dat zijne betuiging meer geweest is, dan bloote lippentaal, kunnen wij mededeelen, dat onze diaconie heden berigt ontving, dat door wijlen den heer *Karsten* aan de Gereformeerde gemeente te Roswinkel gelegateerd was eene som van *f* 500. De diaconie is regt dankbaar voor deze gift.

* **Annerveen, 16 Mei.** Voor eenigen tijd is hier door heeren kerkvoogden een stuk land, gelegen tusschen Spijkerboor en Annerveensch-Kanaal, aangekocht, zullende dienen tot eene begraafplaats voor deze kerkelijke gemeente. Hierdoor zal in eene noodwendige behoefte worden voorzien, naardien de begraafplaats van Anlo verre af is, en de weg tusschen Annen en Spijkerboor, gedurende een groot gedeelte des jaars, zoo niet onbruikbaar, dan toch verre van goed genoemd moet worden.

* **Gieten, 17 Mei.** Op de jaarmarkt, eergisteren alhier gehouden, waren aangebragt 189 koeijen, 14 kalveren, 42 Drentsche schapen en 60 varkens. De koeijen golden van *f* 70-*″* tot 120-*″*, de kalveren van *f* 11-*″* tot *f* 30-*″*, de schapen van 4-*″* tot 6-*″* en de varkens van *f* 6-*″* tot 50-*″*.

* **Odoorn, 15 Mei.** Den 10den dezer is hier markt gehouden; de prijzen van het vee waren hoog, doch er was weinig handel, hetwelk zal moeten worden toegeschreven aan het ongunstige weder. De koeijen golden van *f* 70-*″* tot 90-*″*, de kalveren van *f* 9-*″* tot 40-*″*, de schapen van *f* 2.50 tot *f* 6-*″* en de varkens van *f* 6-*″* tot *f* 35-*″*.

* **Oosterhesselen, 15 Mei.** In den nacht van 12 op 13 dezer is er in de woning van den landbouwer W. *Weggemans* te Gees, ten nadeele van den kleedermaker *Johannes Wagenaar*, door middel van buiten en binnen-braak diefstal gepleegd; er zijn een aantal boven- en onderkleederen, knoopen, garen, bombazijn, een zilveren horologiehalsketting, *f* 15-*″* aan geld etc. ontvreemd. De heer officier van Justitie te Assen heeft zich derwaarts begeven, om het noodig onderzoek te doen.

* **Meppel, 16 Mei.** Ter waarschuwing van hen, die gewoon zijn des nachts de wasch op de bleek te laten liggen, deelen wij mede, dat hier thans bij herhaling bleeken bestolen worden, nu eens dit, dan weder dat, zoo is gisteren nacht de wasch van *L. S.* en *J. S.* alhier van de aan alle zijden besloten bleeken ontvreemd, zonder dat men de daders heeft ontdekt; onder de talrijke gestolene voorwerpen, behooren zoowel wollen als linnen kleederen, zooals baaijen onderbroeken, baaijen onderrokken, onderscheidene linnen hemden, dito lakens enz. Voor *J. S.* is dit een vrij groote ramp, daar man en vrouw beide oud en bijna buiten verdienst zijn en tot de mindere burgerklasse behooren; zij zijn nu op eens grootendeels van hunne onderkleederen beroofd, die zij zich moeijelijk weder kunnen aanschaffen.

Peize, 13 Mei. Nadat alhier sedert vier weken geene openbare godsdienstoefening had kunnen plaats hebben, mogt de gemeente op heden weder in het genot van dat voorregt deelen. In dien tusschentijd is het buitendien reeds nette kerkgebouw inwendig nog veel verfraaid en verbeterd, door het aanbrengen van nieuwe banken en eene over het geheel meer doelmatige inrigting. Om het geheel te voltooijen ontbreekt er een orgel, doch naar men verneemt is er reeds sprake van, om ook dit ontbrekende te bewerkstelligen. Mogt hieraan gevolg worden gegeven, dan werd de de wensch van velen in de gemeente vervuld; daardoor toch zou de godsdienstige zin worden verhoogd en de openlijke godsvereering meer overeenkomstig en doeltreffend zijn.

* **Smilde, 17 Mei.** Heden maakte de WEw. Heer *E. Smit*, chr. afg. predikant alhier, aan zijne gemeente bekend, dat hij een beroep naar Gorinchem in ZuidHolland had ontvangen, en hetzelve in overweging wenschte te nemen.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

18 *Mei.* Bij arrest van heden is *Aaldert Jans*, zonder beroep, wonende te Beilen, schuldig verklaard aan diefstal bij nacht in een bewoond huis en dien tengevolge met toepassing van verschoonende omstandigheden veroordeeld tot eene correctioneele gevangenisstraf van één jaar en zes maanden.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

16 *Mei.* S. W. B., arbeider te Assen, wegens diefstal veroordeeld tot gevangenisstraf van acht dagen; — H. L., tapster te Drouwen, wegens het voorhanden hebben van een onherijkte maat, bij vernietiging van het vonnis van het Kantongeregt, ontslagen van alle regtsvervolging; — R. G, tapster te Drouwen, als boven, bij vernietiging van het vonnis van het Kantongeregt, veroordeeld tot eene geldboete van *f* 10-*″*; — J. E. D en A. J. T., arbeiders te Drouwermond, wegens het moedwillig toebrengen van slagen, de eerste veroordeeld tot gevangenisstraf van eene maand, boete van *f* 8-*″*, en de tweede, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — M. C. V., te Coevorden, bij verstek, wegens het toebrengen van slagen, veroordeeld tot boete van *f* 1-*″*; — R. W. van R., arbeider te Zuidlaren, wegens het toebrengen van slagen, als niet bewezen, vrijgesproken; — L. P. S. zonder beroep, te Wildervank, wegens het verbreken van sluiting, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — J. S., arbeider te Bonnen, wegens het zetten van hazestrikken, bij bevestiging van het vonnis van het Kantongeregt te Assen, veroordeeld tot eene boete van *f* 100-*″* en bij niet voldoening tot eene gevangenisstraf van eene maand.

18 *Mei.* J. de H., arbeider te Hoogeveen, wegens het toebrengen van slagen, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — J. G., Veenbaas te Zevenhuizen, wegens het toebrengen van slagen, als niet wettig bewezen, vrijgesproken; — B. W. D., verveener te Stadskanaal, wegens moedwillige verbreking van sluiting als wettig bewezen verklaard, doch geschorst op grond het den regter niet onaannemelijk is voorgekomen, dat het feit, den beklaagde te laste gelegd, een geschilpunt van burgerlijk regt betreft.

INGEZONDEN STUKKEN.

Westervelde, 17 Mei 1855.

Mijnheer de Redacteur!

Gelieve 't volgende te plaatsen:

In de laatste courant vonden we een artikel, behelzende eene aanmerking op een in vele dagbladen geplaatst stuk des heeren *Hummel*, over een onder tijdelijke zorgen gebukt gaand huisgezin eens schoolonderwijzers te Oosterboer. De heer *Hummel* wekt een iegelijk op, die *kan* en *wil* geven, om dit waardige gezin te helpen, en geeft niet onduidelijk te kennen, dat de gemeentebesturen vaak te karig zijn, om de onderwijzers overeenkomstig hunnen stand in de maatschappij te bezoldigen. Genoemde onderwijzer moest met zijne vrouw en zes kinderen van *f* 200-*″* bestaan, en dat in dezen duren tijd, die de landbouwers 't geld ruimschoots toedeelt, maar den burger en arbeider maar al te zeer met zorg en kommer drukt, inzonderheid wanneer deze met een talrijk kroost mogten gezegend zijn. De heer X, ook wel met 't lot van dien bedrukten onderwijzer begaan, meent toch, dat deze 't zich zelven te wijten heeft, daar hij niet op zulk een tractement van *f* 200-*″* had moeten trouwen. In zeker opzigt is dit wel zoo, maar er kunnen gewigtige redenen bestaan hebben, die den man tot dit besluit gebragt hebben. En gesteld, dat de keuze geheel vrijwillig was, hoe kon die man denken, dat hij zoo lang op deze plaats zoude blijven. 't Zal ook wel niet aan 's mans pogingen gefaald hebben, om eene betere standplaats te bekomen of zijn bestaan verbeterd te zien. Doch moeijelijk, hoogstmoeijelijk is 't voor zulke onderwijzers, al zijn ze ook door en door knap en valt er niets op hun gedrag te zeggen, bij wijze van vergelijkende examens, die maar al te zeer van 't oogenblik en persoonlijke gunst afhangen, bevorderd te worden. Practische mannen moeten maar al te dikwijls de vlag strijken voor theoretische jongelingen, die nog eerst proeven moeten geven of ze ook geschiktheid en een aangeboren aanleg bezitten, om met goed succes aan 't hoofd eener talrijke school te staan. — Veel, zeer veel wordt er door gemeentebesturen ten behoeve van 't onderwijs gedaan, maar er zijn ook, die hunne onderwijzers al te karig beloonen. De wet op 't onderwijs verbiedt den meester eenige post of handwerk er bij uit te oefenen; maar hoe zal de man bestaan van zijn *f* 50-*″* tot *f* 200-*″* toe. Behoeft hij niet rond te gaan eten, dan moet hij toch eene woning huren of zich in de kost begeven, en daar alles zoo bitter duur is, wat zal hij van zijn tractementje overhouden, om zich te kleeden, boeken aan te schaffen en dergelijke. De onderwijzer is toch ook niet van hout of steen, hij wenscht toch ook wel eens in 't huwelijksbootje te stappen. Wij houden 't er voor, dat daar, waar 't geheele jaar door school wordt gehouden, de meesters van rijks- en gemeentewege zulk een inkomen moest geworden, dat ze met vrouw en kinderen fatsoenlijk, overeenkomstig hunnen stand, konden leven. 't Onderwijs zoude er ook bij winnen, want geen bijwerk zou de onderwijzers beletten bij tijds in de school te komen en er den bepaalden tijd te blijven; met meerdere opgewektheid, lust en ijver zou de onderwijzer zijne school betreden en zijne werkzaamheden aanvangen, daar hij dan niet door broodzorgen zoude worden geplaagd. God geve, dat de aanstaande nieuwe wet op 't onderwijs hierin eene gunstige verbetering moge brengen.

Met achting: *UEd. Dv. Dienaar,*
R.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, tot onze bittere smart, ons jongste dochtertje HENRIETTE CHRISTINE DIDO CECILIA, in den ouderdom van ruim drie jaren.

ASSEN, 16 Mei 1855.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
M. L. VAN HOLTHE TOT ECHTEN
geb. HORA BUMA.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 72 jaren, onze hartelijk geliefde Vader, de heer JACOB DE JONGE Senior, *Lid der Provinciale Staten van Drenthe.*

MEPPEL den 12 Mei 1855.

Uit aller naam:
H. DE JONGE.

Heden namiddag omstreeks 2 uren overleed alhier na eene langdurige ongesteldheid, aan verval van krachten onze geachte Zuster en Moei GRIETJE BERENDS EPPINGE, Weduwe BEREND VAN SLOOTEN, in den gezegenden ouderdom van ruim 81 jaren.

Hoogeveen den 11 Mei 1855.

B. VAN HEES.
(*Uit aller naam*).

Bij onderhandsche acte, d.d. 4 Mei 1855, den 17 daaraan te Assen geregistreerd, is tusschen **HENDRIK NIETERINK** en **JAN KLOEKERS**, beiden te Assen, eene **VENNOOTSCHAP** aangegaan voor **vijf jaren**, begonnen 1 MEI 1855 en eindigende ultimo APRIL 1860, onder de firma **NIETERINK en Comp.**, tot het fabriceren van voorwerpen uit de grondstoffen **Koper, Blik, Lood en Zink**, het uitoefenen van den **handel** daarin en hetgeen verder tot dien **handel** betrekking zal hebben; de deelgenoten zijn bevoegd te teekenen en beheer te voeren.

ASSEN, 18 Mei 1855.

H. NIETERINK.
J. KLOEKERS.

TWEE SCHILDERSKNECHTEN,

hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij J. KOOPMANS te Hoogeveen.

Lees Hier!!!

De **VOORJAARS-ZWIJNEN-MARKT** te **Spijkerboor** valt niet in op den 20 Mei, zoo als in vele almanakken wordt opgegeven, maar op den **30 Mei aanstaande.**

Er worden gevraagd

eenige honderden **DENNEN-, SPARREN-** of **BEUKEN PALEN**, lang 7 Ned. ellen, onder 17 en boven 13 Ned. duimen dik. Die al de benoodigde palen of een gedeelte daarvan wenschen te leveren, gelieven daarvan ten spoedigste bij franco brieven aan den Uitgever dezer Courant kennis te geven, met opgave van den prijs per paal aan het vaarwater of wel bij het hout, met vermelding in het laatste geval, waar zich het hout bevindt.

De ondergeteekenden, benoemde Schippers in het

TWEEDE JAAGSCHUITENVEER

van ***MEPPEL* op *ASSEN V.V.***, maken aan het geëerd publiek bekend, dat zij op *MAANDAG* den 28 Mei, zijnde **pinkstermaandag**, hunne DIENST geregeld zullen OPENEN, door des middags te 12 uren van het *Hoogelin*, te een uur van de *Galgenkampsbrug* en te twee uren van *Assen* te varen, zoodat van dien dag DEZE GEHEELE EN LANGVERBEIDE DIENST dagelijks uit beide steden geregeld zal worden voortgezet. Zij bevelen zich in de gunst van allen aan.

Meppel en Assen, 18 Mei 1855.

S. BENTHEM.
K. TER HEIDE.

OP WOENSDAG DEN 30 MEI 1855,

ten huize van BARELD LUINGE te Peize, 's namiddags te 4 uren,

Publieke Verkoop van

1°. Eene **NIEUW GETIMMERDE BEHUIZINGE** en daarbijgelegen **LAND** te Peize, groot pl. m. ½ bunder.

2°. Eene KAMP **LAND**, in het Smeerveen te Peize, groot 80 Roeden en 80 Ellen.

Alles behoorende aan de Weduwe en Erven van Wijlen MEERTEN REINDERS VELDMAN, te Peize overleden.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OPENBARE VERKOOP

VAN HET

LANDGOED

HEEMSE EN AANHOORIGHEDEN

TE

Ambt Hardenberg.

De Notaris W. F. VAN DER MUELEN te Hardenberg, zal op den Huize *HEEMSE* te Heemse, ambt Hardenberg,

OP DINGSDAG DEN 26 JUNIJ 1855,
des voormiddags om 10 uur doen INZETTEN,
en *OP DINGSDAG DEN 17 JULIJ* daarna,
ter zelfder uur en plaats,
FINAAL VERKOOPEN

1°. Een aanzienlijk van alle gemakken voorzien

HEERENHUIS,

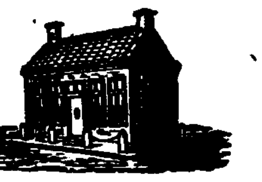

het HUIS *HEEMSE* genaamd, bevattende **16 KAMERS**, geschikt tot **zomer-** en **winterverblijf**, met eenen daarachter gelegen grooten met exquise **vruchtboomen beplanten TUIN**, **twee kapitale** daarbijstaande **KOETSHUIZEN en STALLINGEN, TUINMANSWONING**, en **vier KATERSTEDEN**, alles met de daarbijbehoorende **HOOI-, WEI- en BOUWLANDEN, VELDGRONDEN, AKKERMAALSBOSSCHEN** en verdere **PLANTSOENEN**, te zamen groot p. m. 66 bunders.

Aanwijzer HERMANNUS VELSINK te Heemse.

2°. Een **BOERENERF**, het *LUGGERS* genaamd, bestaande in eene **BOUWMANSWONING** en verdere **GETIMMERTEN**, met ongeveer 20 bunders **HOOI-, WEI- en BOUWLAND.**

3°. Een **BOERENERVE**, het *SCHREUR* genaamd, mede bestaande in eene **BOUWMANSWONING** en verdere **GETIMMERTEN**, met ongeveer 18 bunders **HOOI-, WEI- en BOUWLAND.**

4°. Een **BOERENERF**, het *GEERTS* genaamd, met de **BOUWMANSWONING, GETIMMERTEN** en de **HOOI-, WEI- en BOUWLANDEN**, ongeveer groot 22 bunders.

Bij de MEIJERS op voorschrevene Erven is daarvan aanwijzing te bekomen.

5°. Eenige in den Heemser-Esch gelegen perceelen **HOOI-, WEI-** en **BOUWLAND, AKKERMAALSBOSSCHEN** en **VELDGRONDEN**, te zamen groot ongeveer 20 bunders.

Aanwijzers de MEIJERS op de Erven voormeld.

6°. 4½ **WHAARS-AANDEELEN** in de feitelijk verdeelde Markt van Heemse en Collendoorn.

Alles staande en gelegen nabij den grindweg op Zwolle, in het dorp Heemse, gemeente ambt Hardenberg Provincie Overijssel.

7°. Onderscheidene **BANKEN** in de kerken te Heemse en Stad Hardenberg.

8°. Het **TIENDREGT** van eenige **LANDERIJEN** onder Heemse gelegen, bekend onder den naam van *OOSTENDORPSTIEND.*

Alles breeder bij billetten omschreven.

De VEILING zal plaats hebben eerst in perceelen en daarna in een of meer massa's.

De **EIKEN, DENNEN en verdere opgaande BOOMEN**, waaronder bijzonder **zwaar en gaaf HOUT**, zullen vooraf, en wel

OP DINGSDAG DEN 19 JUNIJ 1855,
te beginnen des voormiddags om 10 uren,

op het *HUIS* zelve, door den Notaris VAN DER MUELEN voormeld, **publiek in kolommen** worden **verkocht**, onder voorbehoud van het regt van benadering ten behoeve der koopers van den grond, die, van dat regt gebruik makende, voor de koopers der boomen extra zullen betalen 3% van de daarvoor uitgeloofde kooppenningen.

De voorschreven goederen zijn dagelijks te bezigtigen, het **heerenhuis** echter niet anders dan op vertoon van een toegangkaart, bij gezegden Notaris verkrijgbaar.

Informatien zijn te bekomen ten kantore van den Notaris VAN DER MUELEN te Hardenberg, alsmede bij den Notaris Mr. B. R. ROIJER te Zwolle en W. SWAM te Gramsbergen. Brieven franco.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 11—18 Mei. *Geh.* G. Hommes en G. A. C. Laferte; H. Grosman en J. A. van Diggelen; J. Bos en H. Smeenge. — *Bev.* A. Harmannus, van z.; R. Liesten, geb. Bakker, van d. — *Overl.* A. Bakker, ml., 9 m.; G. Ebbink, ml., 1 j.; P. H. A. Steenmeijer, ml., 2 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 Mei.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 14.25	Boekweit, zand	64	N.pd.	*f*	8.00
„ N. Oml.	70	„	„ 12.60	„ „	66	„	„	8.40
dito.	72	„	„ 13.30	„ veen	66	„	„	8.00
„ „ Old.	70	„	„ 12.30	„ „	68	„	„	8.40
„ „ „	72	„	„ 13.00	Paardeboonen..	*f*	7.50	à	8.25
Rogge, N. Inl.	64	„	„ 8.75	Groene Erwten.	„	—.—	à	—.—
„ „ „	66	„	„ 9.15	Graauwe	„ „	0.00	à	00.00
„ „ „	68	„	„ 9.55	Koolzaad ...	*f*	00.00	à	00.00
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.10	Gort, grove .	„	9.50	à	9.75
„ „	42	„	„ 4.30	Gort, parel ,	„	—.00	à	—.—
„ Voer	36	„	„ 3.75	Olie, raap per vat		49.00	à	—.—
„ „	40	„	„ 4.15	Raapkoeken......			à	—.—
„ Zwarte	36	„	„ 3.70	Lijnkoeken		—.—	à	—.—
„ „	40	„	„ 4.10	Boter ¼ ton....		—.—	à	—.—
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.40	Boter ⅛ „			à	—.—
„ „ „	56	„	„ 5.70					
„ „ zomer	56	„	„ 0.—					
„ „ knob.	60	„	„ 6.05					

Tarwe tot vorige prijzen weinig in omgegaan. — Rogge prijshoudend. — Boekweit 10 cent hooger verkocht. — Gerst weinig aan en ruim prijshoudend. — Dikke Haver wederom 5 cent en Witte en Zwarte Voer Haver 10 cent hooger verkocht. — Boonen vooral in de beide soorten als voren afgaande. — Gort in een doen. — Raapolie wel zoo aangenaam.

ASSEN, 16 Mei. Rogge *f* 8.80 tot *f* 9.40. Boekweit *f* 7.50 *f* 8.40. Boter 87½ a 90 ct. het N. ℔. Aardappelen *f* 1.75 a 2.10. Stroo *f* 0.00. Prijs van het Roggebrood *f* 0.68 de 6 N. ℔.

MEPPEL, 16 Mei. Rogge *f* 9.00 a *f* 10.00. Boekweit *f* 8.00 a *f* 9.50. Boter 1½ N. ℔ *f* 1.30 a *f* 1.40. Boter per ⅛ vat *f* 18.00 a *f* 18.50.

COEVORDEN, 14 Mei. Rogge *f* 8.50. Boekweit *f* 8.00. Boter *f* 0.65.

HOOGEVEEN, 15 Mei. Rogge *f* 9.10. Boekweit *f* 8.10. Haver *f* 0.00. Honig per ℔ *f* „.00. Boter het N. ℔ *f* 0.70.

AMSTERDAM, 16 Mei. TARWE prijshoudend, bij gerijven aan consumtie: 127 ℔ nieuwe bonte Poolsche *f* 482; 127 ℔ oude dito *f* 490, 495; 126 ℔ dito *f* 485 aan de Zaan; 125 ℔ Holsteinsche *f* 395 aan de Zaan; 125 ℔ Groninger *f* 390. — ROGGE, hoewel met minder handel, op nieuw hooger bij partij verkocht; 121 ℔ Pruissische *f* 325, 123, 125 ℔ Pommer *f* 320, 328; 114 ℔ Inlandsche *f* 290. — GARST prijshoudend; 113 ℔ Deensche *f* 220; 112 ℔ dito *f* 215. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT ruim prijshoudend; 118, 120 ℔ Holsteinsche *f* 263, 270; 120 ℔ Oostvriesche *f* 264. — ERWTEN werden op vorige prijzen gehouden, doch bleven zonder handel. Tegen Maandag aanst. zijn in veiling aangeslagen circa 75 last Koningsberger Graauwe, liggende op zolder en in schuiten. — KOOLZAAD £ ½ hooger; op 9 v. Olie dadelijk £ 93; in Sept. £ 83. — LIJNZAAD prijshoudend; 104/7 ℔ Egypt. *f* 397½; 109 ℔ Calcutta *f* 435; 109 ℔ Catania *f* 440. — RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op het Najaar hooger betaald; op 6w. *f* 52¼; Vliegend *f* 51; 1o. Sept. *f* 48¼, ½; Oct. *f* 48, ½; Nov. en Dec. *f* 48, ¼. — LIJNOLIE zeer willig; op 6w. *f* 40¼; Vliegend *f* 39, ½; 1o. Sept. *f* 40½, ¾; Oct. *f* 40½, 41; Nov. en Dec. *f* 40¾, 41. — HENNEPOLIE op 6w *f* 45; Vliegend *f* 44¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 88 a 92. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 13 a 15.

VRIJDAG den 18 Mei. Tarwe onveranderd; 129 ℔ oude bonte Poolsche *f* 500. Rogge *f* 5 hooger; 117 ℔ nieuwe Inlandsche *f* 305. Gerst zonder handel. Boekweit prijshoudend. Haver zonder handel. Koolzaad op 9 vat op Sept. en Oct. 84½ £. Raapolie op 7 w. *f* 52¼; vlieg. *f* 51; op Sept. *f* 48¾. Lijnolie op 6 w. *f* 41; vlieg *f* 39¾.

Veeprijzen.

GRONINGEN den 18 Mei. Niet veel aanvoer van vee. k[illegible] koeijen kosten van *f* 90 tot 115 per stuk, vaalmelkte van 12 t[illegible] 15 cent de 5 onc, kalver niet veel aan de markt, de prijs [illegible] dit artikel was van 15 cent tot 18 cent de vijf onc; van schapen was veel aanvoer, doch weinig verkoop, melkschapen met lammer van *f* 10 tot *f* 13, guste van *f* 9 tot *f* 11, lamer van *f* 1,[illegible] tot *f* 3; van varkens was veel aanvoer en vlugge handel, ou[illegible] varkens werden verkocht van *f* 15.50 tot *f* 38 a *f* 39 en bigg[illegible] *f* 4.50 tot *f* 13.

LONDEN den 14 Mei. Er werden aangevoerd 964 Runderen 572 Schapen, 449 Kalveren en 46 Varkens. De markt was [illegible]tig voorzien van Buitenl. Vee en de kwaliteit was inferieur. [illegible] Runderen was de handel goed tot 2 d. hooger.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 16 *Mei*. 1855.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	62⁷⁄₁₆	*Polen.* Oblig.	4	pct.	68[illegible]
„ „	3	„	74⅜	*Spanje.* Oblig.	1	„	18[illegible]
„ „	4	„	91⁹⁄₁₆	Obligatiën	3	„	38[illegible]
Amort. Synd.	3½	„	89⅞	Binnenl.	3	„	31[illegible]
Handelm.	4½	„		Amortisable			
O.I. Leening	4	„	91³⁄₁₆	Bewijz. Coup.			4[illegible]
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	100	Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	102½	„ Metal.	5	„	60[illegible]
Dito 1828/29	5	„	101¾	„ „ N.	5	„	72[illegible]
Cert. 1831/33	5	„		„ „	2½	„	31[illegible]
Dito 1840	4	„	76⅝	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	75⅞	Rothschild	2½	„	
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	38[illegible]
Cert. van dito	6	„	59⅝	„	4		
				Amerika Bank-Act.			21[illegible]

DE VERTELLER ENZ.

De comische Wraak.

Toen de hertog van Alba in het begin der onlusten in de Nederlanden naar Brussel ging, bevond zich in zijn leger een maarschalk provoost, die zeer bij hem in gunst was en de magt had, om op zijn last de doodstraf toe te passen. In dat leger diende ook zeker kapitein Bolea, een goed vriend van den provoost. Toen het zich voor Aalst in Vlaanderen bevond, ging deze laatste laat in den avond naar de tent van den kapitein, als naar gewoonte een biechtvader en een beul met zich nemende. Daar gekomen, zeide hij Bolea, dat hij kwam om Zijner Excellentie's orders te volvoeren en hem ter dood te brengen; de kapitein sprong verschrikt op, zijne haren rezen te berge, en verbaasd vroeg hij, of hij den hertog beleedigd had. De provoost antwoordde: „Mijnheer, ik kom niet om met u te redeneren, maar om mijn last te volbrengen; ik verzoek dus dat gij u voorbereidt, want vóór u ziet gij uw geestelijken vader en uw beul. „Bolea viel voor den priester op de knieën, en zijn laatste pligt vervuld zijnde, wilde de beul hem het touw om den hals doen, toen de provoost het wegwierp en onder een schaterend gelach zeide, dat er niets van waar was en hij dit slechts gedaan had, om zijn moed op de proef te stellen. De kapitein hem met een ijzingwekkenden blik aanstarende, zeide „Verwijder u dan uit mijne tent, want gij hebt mij eene zeer slechte dienst bewezen." Den volgenden morgen was het haar van kapitein Bolea geheel grijs geworden, tot groote verwondering van allen die hem kenden, want hij was nog geen dertig jaar — en van den hertog zelven, die hem naar de oorzaak vroeg, welke hij echter niet wilde zeggen. Op zijne terugreis naar het hof van Spanje, werd Alba vergezeld door den kapitein en den provoost. Toen hij zich te Saragossa bevond, en daar eenige dagen uitrustte, zeide de jonge-oude kapitein hem, dat er in die stad iets was, wel waardig om door Zijne Excellentie bezien te worden, namelijk eene *casa da locos* (gekkenhuis), waarvan de wedergade niet bestond. „Goed," zei de hertog, „ga den opzigter zeggen dat ik morgen in den voormiddag zal komen en verlang, dat hij tegenwoordig zij, om mij alles te laten zien." De kapitein ging naar den opzigter, en zeide hem, dat de hertog den volgenden dag zou komen, de hoofdreden van dit bezoek was, dat hij een provoost bij zich had, die dikwijls aanvallen van razernij had, en omdat hij hem wel mogt lijden, had hij verschillende middelen beproefd om hem te genezen, maar zonder eenig gevolg; waarom hij wilde ondervinden of het ook eene goede uitwerking zou hebben, zoo hij hem eenige dagen in het gekkenhuis liet opsluiten. Den volgenden dag kwam de hertog met een groot gevolg, waaronder ook onze provoost; toen allen binnen waren, zeide kapitein Bolea tot den opzigter (terwijl hij op den provoost wees): „Dat is de man." De opzigter ging nu met zijn slagtoffer onder een of ander voorwendsel in een donkeren hoek, waar hij eenige lieden geplaatst had, die hem geheel in een mantel wikkelden, zich van zijn zwaard en hoed met veeren meester maakten en hem in een hok sleepten. Onze provoost had daar twee dagen en een nacht gelegen, toen een heer, die uit nieuwsgierigheid de inrigting kwam b[illegible]ken, toevallig in het bewuste hok keek; de provoost s[illegible]te hem den hertog te gaan zeggen, dat zijn provoost [illegible] opgesloten was, zonder dat hij wist waarom. De bezo[illegible] deed zulks, waarop de hertog, die zich er zeer over [illegible]baasde, den opzigter met zijn gevangene ontbood. [illegible] laatste werd nu als een dolleman, vol stroo en veêren, [illegible] den hertog gebragt, die, op dit gezigt in een schateren[illegible] lach uitbarstende, den opzigter vroeg waarom hij he[illegible] gesloten had. „Mijnheer," antwoordde deze, „het gesch[illegible] op bevel Uwer Excellentie, mij door kapitein Bolea o[illegible]bragt." Bolea naderde nu den hertog, zeggende: „Mij[illegible] gij hebt mij dikwijls gevraagd, waarom mijn haar zo[illegible]seling grijs was geworden; ik heb de reden aan ni[illegible] medgedeeld, maar nu zal ik uwe excellentie die ze[illegible] Hij verhaalde nu het gebeurde in Vlaanderen, en e[illegible] aldus: „Ik heb sedert steeds op middelen ge[illegible] om eene geschikte wraak te vinden, en geene kw[illegible] beter voor, nu hij mij, gelijk gij ziet, vóór mij to[illegible] oud gemaakt, dan hem dol te maken, zoo ik kon; [illegible] hij nog eenige dagen langer in het gekkenhuis op[illegible] gebleven, dan had dit welligt gelukkig eenigen in[illegible] zijn hersengestel uitgeoefend." De hertog was zeo[illegible] schik met dit verhaal en het fijne der wraak, dat[illegible] weder vrienden maakte en met gunstbewijzen over[illegible]

GEDRUKT BIJ GRATAMA TE ASSEN.